

ФОРМУВАННЯ, РОЗВИТОК І СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПІДВІДОМЧОСТІ СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Досліджено етапи історичного розвитку справ про адміністративні правопорушення та проведено дослідження органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Наголошено на поетапному становленні суб'єктів, яким підвідомчі справи про адміністративні правопорушення. Запропоновано внести зміни до діючого законодавства та створити новий кодифікований акт, що регулює підвідомчість справ про адміністративні правопорушення.

Ключові слова: адміністративні правопорушення, підвідомчість, нормативно-правове забезпечення, суб'єкти адміністративної юрисдикції, етапи.

Исследованы этапы исторического развития дел об административных правонарушениях и проведено исследование органов, уполномоченных рассматривать дела об административных правонарушениях. Отмечено поэтапное становление субъектов, которым подведомственны дела об административных правонарушениях. Предложено внести изменения в действующее законодательство и создать новый кодифицированный акт, регулирующий подведомственность дел об административных правонарушениях.

Ключевые слова: административные правонарушения, подведомственность, нормативно-правовое обеспечение, субъекты административной юрисдикции, этапы.

Investigated stages of historical development of administrative offenses and conducted research agencies authorized to consider cases on administrative offenses. Emphasized the gradual formation of entities that subordinate administrative cases. It is suggested to make alteration in a current legislation and create a new code, regulative jurisdiction of casses about administrative offences.

Key words: administrative offenses, jurisdiction, legal software, subjects of administrative jurisdiction, stages.

Постановка проблеми. Чинне законодавство про адміністративні правопорушення досить велике за обсягом, але дуже нестабільне. Правопорушення, адміністративна відповідальність за їх вчинення, компетенція органів, які вирішують справи про адміністративні правопорушення, визначені низкою нормативно-правових актів, головним серед яких є кодифікований законодавчий акт – Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) [1]. Проте доцільно було б розглянути, як історично склалося так, що справи про адміністративні правопорушення підвідомчі більш ніж 50 органам.

Мета статті. Дослідження етапів історичного розвитку справ про адміністративні правопорушення та проведення дослідження органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Наголошення на поетапному становленні суб'єктів, яким підвідомчі справи про адміністративні правопорушення.

Стан вивчення проблеми. Розгляд справ про адміністративне правопорушення – центральна стадія провадження, яка закінчується постановленням рішення по справі.

Перелік органів та посадових осіб, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, наведено в розділі III КпАП, в якому врегульовано також деякі питання утворення та функціонування цих органів, а також визначено, які справи уповноважені розглядати ті чи інші органи або посадові особи, тобто вирішено питання про підвідомчість справ.

Підвідомчість – нормативне вирішення питання про те, де повинна розглядатися конкретна справа і якому виду органів доручено розглядати відповідну категорію справ.

Вивченням питання трансформації інституту підвідомчості і в справах про адміністративні правопорушення займається значна кількість науковців, проте і досі це питання є недостатньо вивченим. Серед дослідників питань, пов'язаних з розвитком інституту підвідомчості, можна виділити таких вчених, як В. Б. Авер'янова, Л. Анохіну, Ю. Битяка, В. Власова, Ю. Вовка, С. Зі-вса, С. Кечек'яна, Ю. Козлова, О. Констанція, М. Марченка, Ю. Осіпова, Г. Петрова, І.Побірченка, С. Студенікіної, В. Шаповала, А. Шебанова, А. Школик, О. Якуби та інших.

Так, В.Б Авер'янов вважає, що підвідомчість органів виконавчої влади – це найбільш загальне визначення усіх можливих станів управлінських відносин, які існують між органами виконавчої влади [2, с.262-265].

Комзюк А.Т., висвітлюючи питання підвідомчості справ про адміністративні правопорушення, зазначає, що визначення підвідомчості – це розмежування компетенції між органами (посадовими особами). Кожен орган або посадова особа має право розглядати і вирішувати тільки ті питання, які належать до її відання. І тому, коли кажуть, що справа підвідомча якомусь органу, то мають на увазі, що саме цей орган займається цією справою, що його уповноважено вирішувати такі справи. Встановлення підвідомчості справ – спосіб визначення компетенції, до якої входять також і повноваження. А повноваження, на думку А.Т. Комзюка, в свою чергу визначають, що може зробити, які заходи може застосовувати орган (посадова особа), в той час як підвідомчість окреслює межі повноважень за територією та за обсягом справ, які вирішуються [3, с.121-122].

Підвідомчість – це визначений, регульований правом зв'язок двох сторін правовідносини: тієї, котра відає, вирішує, і тієї, котра підвідомча, залежна. Відати справами – значить вирішувати питання у відношенні визначених індивідуальних і колективних суб'єктів права. Д.М. Бахрах зазначає, що для владних суб'єктів підвідомчість – це компонента їхньої компетенції, що пов'язує їх повноваження з визначеними об'єктами владного впливу, визначає їх предметні, територіальні межі. А для іншої сторони владних правовідносин підвідомчість означає її правову залежність від того, хто відає справами [4; с. 567-568].

Сутність категорії «суб'єкт адміністративно-юрисдикційної діяльності» не має однозначного трактування, тому розглядається декілька підходів до визначення суб'єкта застосування норм права, зокрема як суб'єкта, який уповноважений розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Афанасьєв В. зазначає, що таким суб'єктом є складна система державних і недержавних організацій [5, с. 160].

Бакуменко В. вважає, що ним є система державної влади у вигляді спеціально утворених органів влади, що взаємодіють і між якими розподілено певні функції державного регулювання [6, с. 13].

Малиновський В. стверджує, що суб'єктами адміністративно-правових норм виступають не лише органи держави, а і їхні посадові особи [7, с. 161].

Але вчені не торкнулися питання історії підвідомчості справ про адміністративні правопорушення, що є важливим на даному етапі вивчення проблеми. Не проаналізувавши порядок становлення інституту підвідомчості неможливо відповісти на питання: «Чи доцільною є наявність такої чисельності органів, які уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення?»

Виклад основних положень. Щодо підвідомчості справ про адміністративні правопорушення, то вона визначена главою 17 КпАП України відповідно до компетенції органів та посадових осіб, уповноважених розглядати такі справи. Відповідно до ст. 217 КпАП посадові особи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, можуть накладати адміністративні стягнення в межах наданих їм повноважень і лише під час виконання ними службових обов'язків.

Можна виділити три етапи становлення органів, уповноважених вирішувати справи про адміністративні правопорушення. Перший етап – з 1924 по 1984 рр.; другий етап – з 1984 по 1991 рр.; третій етап – з 1991 по теперішній час.

Перший Адміністративний кодекс УРСР 12 жовтня 1927 року (до речі, подібного законодавчого акта не було прийнято ані у цілому в СРСР, ні в жодній іншій із радянських республік [8, с.38]) поклав початок відповідно і першому етапу становлення органів, яким підвідомчі справи про адміністративні правопорушення. Йому передувало розроблення у РСФСР у 1924 р. проекту Адміністративного статуту, перейменованого у 1925 році у Адміністративний кодекс, який не було затверджено [9, с. 23].

21 березня 1934 р. Постановою ЦВК і РНК УРСР були внесені суттєві зміни до системи адміністративних стягнень, що застосовувалися за порушення загальнообов'язкових постанов, вчинення незначних правопорушень.

Протягом 30-х років у зв'язку зі змінами у законодавстві, виданням спеціальних нормативних актів органами влади СРСР і Української РСР з ряду питань окремі розділи, глави і статті Адміністративного кодексу були або скасовані, або не діяли.

Багато положень Кодексу втратило чинність після прийняття Конституції СРСР 1936 р., яка встановила нову систему органів влади і управління, а також назву їх нормативних актів (зокрема, місцеві Ради приймали вже не обов'язкові постанови, а рішення та розпорядження). Після прийняття нового Основного Закону розпочалися роботи з оновлення змісту Адміністративного кодексу, однак вони були припинені з початком Великої Вітчизняної війни.

У 1947 р. за дорученням уряду УРСР колишні НКВС і НКЮ підготували проект нового Адміністративного кодексу, який зберігав систему Кодексу 1927 р. з доповненням розділами, що регулювали відносини у діяльності міліції щодо здійснення паспортного режиму, правил дозвільної системи, порядку обліку транспортних засобів. Однак цей проект не відповідав новим вимогам і не був прийнятий [2].

На початку 50-х років Адміністративний кодекс УРСР став бібліографічною рідкістю. Тому у 1956 р. Міністерство юстиції УРСР видало його у витягах з додатком систематизованих законодавчих та інструктивних матеріалів.

Після видання Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 15 грудня 1961 р. щодо обмеження застосування штрафів, які накладаються в адміністративному порядку, Адміністративний кодекс в частині застосування штрафів, а також прийняття загальнообов'язкових рішень місцевими Радами та їх виконками втратив силу [10].

Важливою передумовою розвитку інституту адміністративної юстиції в Україні було прийняття Кодексу про адміністративні правопорушення, яким до підвідомчості суду віднесені справи про адміністративні делікти, що характеризуються підвищеним ступенем суспільної шкідливості, а також продуманий і деталізований механізм розгляду даних справ, винесення і виконання рішень по них [11].

Ще у радянські часи була розгорнута дискусія з питання кодифікації. Кодифікація розглядалася як форма правотворчості і як форма систематизації законодавства. А. В. Міцкевич писав, що кодифікація – це діяльність компетентних державних органів по переробці діючого законодавства, усунування в ньому протиріч, внесення в нього змін, викликаних потребами суспільного розвитку [12, с. 20].

Протягом довгого часу кодифікації підлягали лише адміністративно-деліктні норми. Так, у 1927 році був прийнятий Адміністративний кодекс, у 1980 році – Основи законодавства про адміністративні правопорушення СРСР та союзних республік, у 1984 році – Кодекс про адміністративні правопорушення Української РСР.

Адміністративний кодекс УРСР містив 15 розділів, серед яких вже були розділи, які регулювали діяльність суб'єктів у справах про адміністративні правопорушення. Ці розділи мали такі назви: нагляд адміністративних органів у галузі промисловості; нагляд адміністративних органів у сфері торгівлі; порядок оскарження дій адміністративних органів. Проте цей документ, відображаючи рівень розвитку тогочасної адміністративно-правової думки, не охоплював усього обсягу кола суспільних відносин, що регулюються адміністративним правом.

У 1967 році було підготовлено перший варіант проекту Адміністративного кодексу УРСР. Над підготовкою його працювали співробітники Юридичної комісії при Раді Міністрів УРСР, створеної у березні 1963 році та відділ підготовки законопроектів й юридичних висновків, очолюваних І. Сірошом [13, с. 12].

З метою упорядкування законодавства 13 жовтня 1980 р. вперше в історії радянського права були прийняті Основи законодавства Союзу РСР і союзних республік про адміністративні правопорушення, які стали базою для кодифікації всього законодавства про адміністративну відповідальність.

Розділом 3 “Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення”, який складався з 15 статей, було визначено коло органів і осіб, уповноважених накладати адміністративні стягнення, порядок розгляду і вирішення адміністративних справ.

Другий етап кодифікації характеризується прийняттям в Україні 7 грудня 1984 р. Кодексу УРСР про адміністративні правопорушення [14, с.44], який, більш ґрунтовно укомплектував діяльність суб'єктів, уповноважених на вирішення адміністративних правопорушень.

Розділ III Кодексу мав назву “Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення”, глава 17 – «Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення» містила в собі перелік органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, серед них наступні:

- адміністративні комісії;
- виконавчі комітети селищних, сільських Рад народних депутатів;
- комісії в справах неповнолітніх;
- комісії по боротьбі з пияцтвом;
- районні (міські) суди (судді);
- органи внутрішніх справ (міліція);
- органи державного пожежного нагляду;
- органи залізничного транспорту;
- органи морського транспорту;
- Державна інспекція по маломірних суднах Української РСР;
- органи повітряного транспорту;
- органи автомобільного транспорту та електротранспорту;
- правові і технічні інспектори праці професійних спілок;
- органи Державного комітету України по нагляду за охороною праці;
- органи держатоменергонагляду;
- органи інспекцій Міністерства машинобудування СРСР і Міністерства середнього машинобудування СРСР;
- митні органи;
- органи Міністерства оборони СРСР;
- органи та установи, що здійснюють державний санітарний нагляд;
- медичні служби Міністерства оборони СРСР, Міністерства внутрішніх справ СРСР і Комітету державної безпеки СРСР, що здійснюють санітарний нагляд;
- органи державного ветеринарного контролю;
- органи охорони водних ресурсів;
- органи рибоохорони;
- органи лісового господарства;
- органи мисливського господарства;
- органи Державної інспекції електрозв'язку системи Міністерства зв'язку СРСР;
- органи держсільтехнагляду;
- органи, які здійснюють державний пробірний нагляд [13].

Зараз діяльність районних (міських), районних у містах комісій в справах неповнолітніх не висвітлюється у чинному законодавстві. Проте раніше вони розглядали справи про адміністративні правопорушення неповнолітніх, крім справ про правопорушення, передбачені статтею 185 Кодексу. Комісії в справах неповнолітніх розглядали також справи щодо батьків неповнолітніх або осіб, які їх замінюють, про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 180, частинами першою, третьою, четвертою і п'ятою статті 184 Кодексу [14].

Комісії по боротьбі з пияцтвом при виконавчих комітетах районних, міських, районних у містах Рад народних депутатів, яких, до речі, зараз немає у КУпАП, розглядали справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 156 і 179 Кодексу.

Органи річкового транспорту розглядали справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил користування засобами цього транспорту, правил щодо охорони порядку та безпеки руху, правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на річковому транспорті, правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил на річковому транспорті. Від імені органів річкового транспорту розглядали справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мали право начальник Української республіканської інспекції судноплавства та його заступники, начальник служби безпеки судноводіння та його заступники, начальники лінійних інспекцій, старші капітани-інспектори і капітани-інспектори інспекцій судноплавства, начальники річкових портів та їх заступники, капітани річкових портів, начальники пристаней і вокзалів, начальники районів портів і начальники шлюзів, старші капітани і капітани портового нагляду, капітани суден, старша у місці розташування порту (пристані) посадова особа воєнізованої охорони виробничого об'єднання "Головрічфлот" Міністерства транспорту Української РСР (начальник об'єданого загону, начальник загону, командир, пожежний інструктор) та ревізори цього виробничого об'єднання.

Державна інспекція по маломірних суднах Української РСР розглядала справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення правил реєстрації та обліку піднаглядних їй суден і правил користування цими суднами, а також базами (спорудами) для їх стоянок [14].

Від імені Державної інспекції по маломірних суднах Української РСР розглядали справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мали також право:

- 1) державні інспектори по маломірних суднах;
- 2) начальники державних інспекцій по маломірних суднах областей, міст Києва і Севастополя та їх заступники, начальники басейнових державних інспекцій по маломірних суднах та їх заступники, начальник Державної інспекції по маломірних суднах Української РСР та його заступник.

Правові і технічні інспектори праці професійних спілок розглядали справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про працю і правил щодо охорони праці (стаття 41).

Розглядали справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мали право:

- 1) за порушення законодавства про працю – правові інспектори праці;
- 2) за порушення правил щодо охорони праці – технічні інспектори праці.

Медичні служби Міністерства оборони СРСР, Міністерства внутрішніх справ СРСР і Комітету державної безпеки СРСР, що здійснювали санітарний нагляд, розглядали справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм (в тому числі по охороні атмосферного повітря) відповідно на об'єктах, розташованих на території військових містечок і навчальних центрів Міністерства оборони СРСР, та на об'єктах, підвідомчих Міністерству внутрішніх справ СРСР і Комітету державної безпеки СРСР (стаття 42).

Від імені органів, зазначених у цій статті, розглядали справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення на посадових осіб мали право:

- 1) головний епідеміолог Міністерства оборони СРСР та його заступник, начальник Центральної санітарно-епідеміологічної лабораторії Міністерства оборони СРСР, а також головні епідеміологи видів Збройних Сил СРСР, військових округів, округів ППО, груп військ;
- 2) начальник Центральної санітарно-епідеміологічної станції Міністерства внутрішніх справ СРСР та його заступник, а також начальник санітарно-епідеміологічного загону внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ;
- 3) начальники санітарно-епідеміологічних станцій Міністерства внутрішніх справ Української РСР і управлінь внутрішніх справ виконавчих комітетів обласних Рад народних депутатів, а також начальники санітарно-епідеміологічних станцій виправно-трудоустанов;
- 4) начальник санітарно-епідеміологічної станції Комітету державної безпеки СРСР та його заступник, а також головний епідеміолог військ Комітету державної безпеки СРСР;
- 5) начальник медичної служби Комітету державної безпеки Української РСР, начальники медичних служб управлінь Комітету державної безпеки Української РСР по областях, а також начальники санітарно-епідеміологічних загонів військ Комітету державної безпеки СРСР [14].

Так пройшов другий етап становлення органів, уповноважених вирішувати справи про адміністративні правопорушення.

В 1991 році Україна проголосила свою незалежність. Утворилася нова держава, яка потребувала змін не лише територіального характеру та органів влади, а й змін у законодавстві. За 10 років після прийняття Кодексу про адміністративні правопорушення Української РСР відбулися зміни і в цьому нормативно-правовому акті. Це позначилось на статтях: 213, 220, 224, 230, 232, 234, 238-1, 238-2, 244-2, 244-4, 244-5, 244-6, 244-7 та ін. З'явилися нові органи, компетенцією яких став розгляд справ про адміністративні правопорушення та зникли деякі з тих органів, які до цього часу розглядали справи про адміністративні правопорушення. Районних (міських), районних в містах комісії в справах неповнолітніх було виключено з переліку органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Та виразнішою

стала тенденція по збільшенню кількості органів, яким було ввірено розгляд справ про адміністративні правопорушення. Це збільшення демонструвало, що Україна знаходиться на шляху перетворень, а розширення обсягів правового регулювання та поява нових галузей господарства призвело до необхідності появи нових органів нагляду, контролю і розгляду справ.

З'явилися правові і технічні інспектори праці професійних спілок, органи державної контролю-ревізійної служби в Україні, органи земельних ресурсів, органи державної служби з карантину рослин, органи Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, органи, які здійснюють державний пробірний нагляд, органи Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України, органи державної статистики, Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю, органи Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації, органи Державного комітету України у справах захисту прав споживачів, органи спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі екології та природних ресурсів України, органи державного контролю за використанням та охороною земель, органи Державної служби з карантину рослин України, органи державного контролю за цінами.

Наступні 10 років продовжили тенденцію до зростання кількості органів, яким підвідомчі справи про адміністративні правопорушення. Зокрема з'явилися органи Державної прикордонної служби, органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з державного нагляду за додержанням законодавства про працю, органи державного геологічного контролю, органи державної податкової служби, органи державного геологічного контролю, Національний банк України, Військова інспекція безпеки дорожнього руху Військової служби правопорядку у Збройних силах України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, органи Міністерства аграрної політики України, органи державного контролю в галузі насінництва і розсадництва, спеціально уповноважені органи виконавчої влади у сфері захисту рослин, органи державного контролю за якістю лікарських засобів та умовами їх виробництва, органи Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, органи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, органи Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, органи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Натомість виключено таких суб'єктів, як комісії по боротьбі з пияцтвом, органи річкового транспорту, Державна інспекція по маломірних суднах Української РСР, органи інспекцій Міністерства машинобудування СРСР і Міністерства середнього машинобудування СРСР, митні органи, органи держатоменергонагляду, медичні служби Міністерства оборони СРСР, Міністерства внутрішніх справ СРСР і Комітету державної безпеки СРСР, що здійснюють санітарний нагляд. Відбулися також зміни у органах внутрішніх справ, органах державного пожежного нагляду, органах залізничного транспорту та ін. [15, с. 51].

Зміни у становленні органів, уповноважених вирішувати справи про адміністративні правопорушення, продовжилися в 2000-х роках і тривають навіть сьогодні. Цей етап характеризується кардинальним переглядом сутності, змісту та призначення інституту підвідомчості справ про адміністративні правопорушення, переходом від його державоцентричного призначення до акценту на особу як основного суб'єкта адміністративно-правових відносин та на призначення державних органів для створення необхідних умов щодо реалізації та захисту прав, свобод та інтересів особи.

Повноваження щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення законодавець надав місцевим господарським та адміністративним судам, апеляційним судам, вищим спеціалізованим судам та Верховному Суду України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, органам центрального органу виконавчої влади з державного енергетичного нагляду, національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, національній комісії з цінних паперів та фондового ринку, національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, органам ринкового нагляду.

Поява нових суб'єктів обумовлена рядом обставин. По-перше, галузі управління з існуючими у них відносинами істотно відрізняються одне від одного, відзначаються різноманітністю і специфікою. Для того, щоб кваліфіковано вирішувати справи про адміністративні правопорушення часто необхідно володіти спеціальними знаннями, наприклад, добре знати правила пожежної безпеки, дорожнього руху, ветеринарно-санітарні та ін. По-друге, оперативність та економічність провадження в багатьох випадках забезпечується тим, що стягнення накладають співробітники тих органів, які здійснюють контроль та нагляд за додержанням відповідних правил.

На сьогоднішній день кодифіковані адміністративно-деліктні норми, всі інші містяться в численних нормативно-правових актах різної юридичної сили. Т.О. Коломоець [16, с.44]. пропонує провести повну кодифікацію адміністративно-правових норм і створити Адміністративний кодекс України як сукупність кількох "кодексів", "томів", "книг", серед яких будуть Кодекс України про адміністративні проступки, Адміністративно-процедурний кодекс, Кодекс поведінки державних службовців та ін.

Як вбачається з вищевикладеного, тенденція до збільшення кількості органів, яким підвідомчі справи про адміністративні правопорушення, триває й надалі. Так, Кодекс України «Про адміністративні правопорушення» з 1984 р. зазнав стільки змін, що один їхній перелік складає декілька сторінок, а запропоновані редакції КУАП являють собою доопрацьовані версії попереднього Кодексу.

Висновки. Дослідивши етапи, якими пройшов інститут підвідомчості справ про адміністративні правопорушення, можна з упевненістю стверджувати, що зміни у цій частині продовжуються відбуватися і зараз. Сучасний стан нормативного забезпечення інституту підвідомчості справ про адміністративні правопорушення потребує нового, якіснішого рівня вимог до діючого законодавства, створення максимально дієвого механізму втілення правових норм у повсякденність. Кількість суб'єктів юрисдикційного провадження у справах про адміністративні правопорушення нами пропонується скоротити, врегулювати їх діяльність в універсальному, кодифікованому нормативно-правовому акті, який би встановлював порядок адміністративного процесу, права та обов'язки його учасників, а також порядок накладення адміністративного стягнення.

Головним кодифікованим джерелом адміністративного права є Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП), який було прийнято 7 грудня 1984 року. І хоча ціла глава цього кодексу регулює питання підвідомчості справ про адміністративні правопорушення законодавству України потребує перебудови згідно з загальноприйнятими принципами міжнародного права.

На сучасному етапі, з огляду на необхідність проведення в Україні реформи та створення нової правової бази, яка регламентувала б компетентний розгляд справ про адміністративні правопорушення, є сенс здійснити поетапну кодифікацію за окремими сферами й інститутами адміністративно-правового регулювання, котра повинна завершитися прийняттям єдиного, узагальнюючого нормативно-правового акту.

Адміністративний процес повинен бути незалежним, неупередженим та обов'язковим для всіх державних органів, установ, організацій та посадових осіб, які його ведуть, а також для інших його учасників. Новий Кодекс, який повинен регулювати адміністративний процес, також повинен сприяти формуванню в суспільстві поваги до прав та свобод людини і громадянина, пануванню справедливості.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: [науково-практичний коментар] / [Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.]. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 684 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: у двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 584 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / [Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.]. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 781 с.
4. Бахрах Д.Н. Административное право России. Учебник для вузов/ Бахрах Д.Н. – М.: НОРМА, 2002. – 768 с.
5. Афанасьев В.Г. Научное управление обществом: опыт системного исследования. – М.: Политиздат, 1973. – 390 с.
6. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології / В.Д. Бакуменко. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 225 с.
7. Малиновський В.Я. Державне управління: Навч. посіб./ В.Я. Малиновський. – [Вид. 2-ге, доп. та перероб.]. – К.: Атіка, 2003. – 576 с.
8. Пахомов І.М. Радянське адміністративне право / І.М. Пахомов. – Львів : Видавництво Львівського університету, 1962. – 287 с.
9. Кузьменко О. Генеза адміністративно-процесуального права // Право України. – 2004. – №6. – С. 23.
10. Ведомости Верховного Совета УССР. – 1961. – №53. – С. 69.
11. Ведомости Верховного Совета УССР. – 1984. – №51. – С. 1123.
12. Куртяк И.В. Административно-деликтное законодательство: понятие, содержание, этапы развития / И.В. Куртяк // История государства и права. – 2003. – №6. – С. 20.
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – С. 1122.
14. Адміністративне право України: основні поняття. Навч. посіб./ І.П. Голосніченко, М.Ф. Стахурський, Н.І. Золотарьова. – К.: ГАН, 2005. – 232 с.
15. Адміністративне право України: [навчальний посібник]: [у 2-х томах] / [В.В. Галуцько, В.І. Олєфір, М.П. Пихтін та ін]; за заг. ред. В.В. Галуцька. – Херсон: ПАТ «Херсонська міська друкарня» 2011. – Т.1: Загальне адміністративне право. – 320 с.
16. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / Т.О. Коломоєць. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 576 с.